

Raadsvoorstel

Agendapunt:

Onderwerp

Beheerplan Openbaar Groen

Datum voorstel
6 augustus 2014

Datum raadsvergadering **Bijlagen**
23 september 2014

Ter inzage
Beheerplan Openbaar Groen 2015-
2025 (d.d. augustus 2014)

Aan de gemeenteraad,

0. Samenvatting

Het Beheerplan Openbaar Groen 2015-2025 geeft de huidige situatie weer voor dagelijks onderhoud, groot onderhoud & vervangingen en (her)inrichtingen van de groenvoorzieningen. De ambities voor de komende 10 jaar zijn uitgewerkt in twee scenario's. Het 1ste scenario is het theoretisch model. Dit model heeft een gedegen theoretische benadering. Het 2de scenario is het praktisch model. In dit model is ingeschat wat vanuit de huidige praktijksituatie de komende 10 jaar naar verwachting aangepakt moet worden. De scenario's worden onder punt 3 nader uitgewerkt.

Het College van Burgemeester en Wethouders heeft op 12 augustus gekozen voor scenario 2, waarbij jaarlijks wordt gekeken welke maatregelen noodzakelijk zijn en wat de bijhorende kosten hiervoor zijn.

Voor het jaar 2015 is het gewenst om uit scenario 2 het vervangen groenvoorzieningen aan de Hoge wal en het opstellen van een landschapsbeleidsplan uit te voeren. Hiervoor is éénmalig een extra budget nodig € 90.000,00, gefinancierd uit de AWR.

1. Wat is de aanleiding / wat is het probleem?

Op 11 maart 2014 heeft de raad het nieuwe Groenstructuurplan vastgesteld. Het huidige Groenstructuurplan beschrijft in grote lijnen welke beeldkwaliteit wij voor ons groen nastreven en waar de groenstructuur verbeterd kan worden. In het Groenstructuurplan ontbreekt nog een vertaalslag hoe de visie kan worden gerealiseerd en welke financiële consequenties deze maatregelen hebben. Daarnaast ontbreekt momenteel een goede visie met bijhorend financieel overzicht voor groot onderhoud aan, vervangingen en (her)inrichtingen van groen.

In de toekomstvisie gemeente Goirle 2020 'Thuis in Goirle: groen, sociaal, ondernemend' wordt onderstreept dat het groen bijdraagt aan een positieve waardering van de omgeving en dat we hier trots en zuinig op moeten zijn. Om dit te kunnen waarborgen is een beheerplan opgesteld die invulling geeft aan het groenstructuurplan. Tevens geeft het beheerplan inzicht in de maatregelen die de komende 10 jaar nodig zijn voor dagelijks onderhoud, groot onderhoud, vervangingen en (her)inrichtingen van openbare groenvoorzieningen en de financiële consequenties daarvan.

Ambtelijke bijstand: Rob Gaveel

2. Wat willen we bereiken?

De gemeente Goirle heeft ongeveer 209 hectare openbaar groen in beheer. Daarnaast beheert de gemeente nog eens 17.500 bomen. Momenteel streeft de gemeente kwaliteitsniveau B (op de schaal van A+ tot en met D) na voor het openbaar groen. Kwaliteit B staat voor een basis kwaliteit, waarbij voldoende onderhoud wordt uitgevoerd, maar waar nog wel wat op is aan te merken (zie hoofdstuk 3 beheerplan). Uitgangspunt is om het huidige gemeentelijk openbaar groen te behouden en de gewenste beeldkwaliteit van dit groen duurzaam te waarborgen.

3. Wat gaan we daarvoor doen?

3.1 Scenario 1: Theoretisch model

Dagelijks onderhoud

Binnen dit scenario is het streven om minimaal het huidige jaarlijkse budget te handhaven voor de komende periode van 10 jaar (al dan niet gecorrigeerd in verband met inflatie of toename beheerareaal). Op dit moment is voor het dagelijks onderhoud van openbaar groen een jaarlijks budget van € 1.374.356,39 beschikbaar. Berekend over 209 hectare openbaar groen (nog los van de 17.500 bomen) die de gemeente in beheer heeft, komt dit op circa € 0,65 per m². De praktijk leert dat dit budget krap is, maar net haalbaar wordt bevonden.

Het centrumgebied wordt druk bezocht en is een belangrijk visitekaartje voor Goirle. Zowel in het Integraal Beheerplan Openbare Ruimte (2011) en het Groenstructuurplan (2014) is daarom de ambitie uitgesproken om de beeldkwaliteit voor het centrumgebied te verhogen naar niveau A. De extra kosten hiervan worden ingeschat op € 15.000,00 per jaar.

Groot onderhoud, vervangingen en herinrichtingen

Om aan de gewenste beeldkwaliteit (niveau B) te kunnen blijven voldoen, is het wenselijk om jaarlijks noodzakelijke maatregelen uit te kunnen voeren aan groot onderhoud en vervangingen van groenvoorzieningen. Daarnaast is het wenselijk om voor herinrichtingsprojecten een eigen budget voor groen te hebben. Voorgesteld wordt om een Infraplan Groen vast te stellen met structureel een vast budget. Dit budget is enerzijds gebaseerd op basis van globale vervangingstermijnen per groenelement en kengetallen voor groot onderhoud en vervangingen. En anderzijds zijn de budgetten voor het onderdeel groen van de herinrichtingsprojecten van de afgelopen drie jaar als referentie genomen. In totaal zou hiervoor een extra benodigd budget van € 245.000,00 per jaar nodig zijn.

Groenstructuurplan

In het nieuwe Groenstructuurplan staan gewenste inrichtingsmaatregelen voor de bebouwde kom genoemd. Dit zijn circa 25 maatregelen die samen de aanleg van circa 5.000 m wegbepanting, 5.000 m² buurtgroen, 750 m² groene dorpsrand en 4 groene entrees betreffen. In dit scenario streven we ernaar om binnen 10 jaar alle gewenste inrichtingsmaatregelen uit te voeren. In totaal zou hiervoor eenmalig een extra budget nodig zijn van € 145.000,00 in de periode 2015-2025. Jaarlijks kan dan worden beoordeeld welke maatregelen worden uitgevoerd en tegen welke kosten.

Agendapunt:

Landschapsbeleidsplan

Tot slot wordt in dit scenario voorgesteld om een landschapsbeleidsplan op te stellen. De gemeente wordt gekenmerkt door de mooie landschappen en natuurgebieden in het buitengebied. Het ontbreekt momenteel aan een goed beleidsplan voor het buitengebied. Willen we aansturen op behoud en versterken van dit mooie landschap is belangrijk te weten waar waardevolle landschappen liggen en waar ze kunnen worden versterkt. Met name vanuit de ambities voor 'Vitaal Leisure landschap', een netwerk waarin de gemeente Goirle actief is, is dit wenselijk. Het doel van dit netwerk is om samen te werken aan een vitaal, mooi en afwisselend Leisure landschap. Eén van de basis maatregelen die hieraan bijdragen is bestaande landschappelijke basiskwaliteiten te versterken en te benutten. Voorgesteld wordt om eenmalig een budget beschikbaar te stellen van € 30.000,00 voor het opstellen van een landschapsbeleidsplan waarin aandacht is voor de rol die het landschap kan vervullen voor vrijetijdseconomie.

3.2 Scenario 2: Praktisch model

Dagelijks onderhoud

Ook binnen scenario 2 is het streven om minimaal het huidige jaarlijkse budget te handhaven voor de komende periode van 10 jaar (al dan niet gecorrigeerd in verband met inflatie of toename beheerareaal). Op dit moment is voor het dagelijks onderhoud van openbaar groen een jaarlijks budget van € 1.374.356,39 beschikbaar. Berekend over 209 hectare openbaar groen (nog los van de 17.500 bomen) die de gemeente in beheer heeft, komt dit op circa € 0,65 per m². De praktijk leert dat dit budget krap is, maar net haalbaar wordt bevonden.

Omdat momenteel tevredenheid heerst over het onderhoud van het centrumgebied is er geen prioriteit om het onderhoudsniveau in dit gebied op te schalen naar niveau A.

Groot onderhoud, vervangingen en herinrichtingen

Om dezelfde redenen als bij scenario 1 is het wenselijk om een budget (Infraplan Groen) beschikbaar te hebben voor groot onderhoud, vervangingen en herinrichtingen aan groen. Binnen dit scenario is op basis van de huidige praktijksituatie ingeschat in welke straten, pleinen, parken of wijken groot onderhoud en vervangingen aan groen moet worden uitgevoerd de komende 10 jaar. Aan de hand van normbedragen zijn de bijhorende kosten berekend. Omdat de ene maatregel op dit moment meer prioriteit heeft dan de ander, is het wenselijk de uitvoering pas te laten plaatsvinden als deze ook noodzakelijk is. In dit scenario wordt daarom voorgesteld om per jaar te bepalen welke maatregelen nodig zijn en het dan benodigde budget te verwerken in de jaarbegroting. Voor 2015 wordt voorgesteld om de groenvoorziening in de middenberm van de Hoge wal te vervangen en herstellen. Hiervoor is een budget nodig van € 60.000,00.

Groenstructuurplan

In het nieuwe Groenstructuurplan staan gewenste inrichtingsmaatregelen voor de bebouwde kom genoemd. Dit zijn in totaal circa 25 maatregelen. Gekeken is welke maatregelen een hoge prioriteit hebben om binnen 10 jaar te worden uitgevoerd. De prioriteit wordt bepaald op de mate van verbetering groene beeldkwaliteit en het positieve effect dat kan worden bereikt op een vitaal leisure landschap. Op basis hiervan is het wenselijk om twee maatregelen (Bels lijntje en Turnhoutsebaan) uit te voeren. In totaal zou voor die twee maatregelen eenmalig een extra budget nodig zijn van circa € 40.000,00. De uitvoering hiervan heeft niet de hoogste prioriteit en zal na 2015 worden uitgevoerd en de benodigde budgetten daarvoor worden ook pas na 2015 opgenomen in de begrotingsvoorstellen.

Agendapunt:

Landschapsbeleidsplan

Tot slot wordt net als in scenario 1 voorgesteld om eenmalig een budget van € 30.000,00 beschikbaar te stellen voor het opstellen van een landschapsbeleidsplan. De gemeente wordt gekenmerkt door de mooie landschappen en natuurgebieden in het buitengebied. Het ontbreekt momenteel aan een goed beleidsplan voor het buitengebied. Willen we aansturen op behoud en versterken van dit mooie landschap is belangrijk te weten waar waardevolle landschappen liggen en waar ze kunnen worden versterkt. Met name vanuit de ambities voor 'Vitaal Leisure landschap', een netwerk waarin de gemeente Goirle actief is, is dit wenselijk. Het doel van dit netwerk is om samen te werken aan een vitaal, mooi en afwisselend Leisure landschap. Eén van de basis maatregelen die hieraan bijdragen is bestaande landschappelijke basiskwaliteiten te versterken en te benutten. Voorgesteld wordt om eenmalig een budget beschikbaar te stellen van € 30.000,00 voor het opstellen van een landschapsbeleidsplan waarin aandacht is voor de rol die het landschap kan vervullen voor vrijetijdseconomie. Het opstellen van het Landschapsbeleidsplan heeft hoge prioriteit waardoor het wenselijk is deze in 2015 uit te voeren.

3.3 Voor- en nadelen scenario's

Scenario 1 is een gedegen benadering, die relatief eenvoudig te bepalen is en toch een goed beeld geeft van het gemiddeld benodigd jaarlijks budget. Door het benodigd budget structureel beschikbaar te stellen kan de gewenste beeldkwaliteit duurzaam worden gewaarborgd. Het nadeel is dat onzeker is of het benodigd jaarlijks krediet voor de komende 10 jaar voldoet. In de praktijk kunnen dingen anders lopen dan in theorie.

Met scenario 2 wordt op relatief eenvoudige manier meer vanuit de praktijk het jaarlijks benodigd budget bepaald. Het nadeel blijft dat jaarlijks gekeken moet worden wat nodig is en het onzeker is of hiervoor geld vrijgemaakt kan worden. Behoud van de gewenste beeldkwaliteit wordt wel nagestreefd, maar kan niet gegarandeerd worden.

3.4 Scenariokeuze

Het College van Burgemeester en Wethouders heeft op 12 augustus gekozen om voor het onderhoud van het openbaar groen te werken conform scenario 2 van het Beheerplan Openbaar Groen 2015-2025:

1. Minimaal handhaven huidige budget dagelijks onderhoud voor komende 10 jaar.
2. Jaarlijks vast te stellen benodigd budget voor Infraplan groen (groot onderhoud, vervangingen en herinrichtingen)
3. Eenmalig budget voor het uitvoeren Groenstructuurplan:
 - Onderdeel Bels lijntje
 - Onderdeel Turnhoutsebaan
4. Eenmalig budget voor het opstellen van een Landschapsbeleidsplan

3.5 Uitvoeren maatregelen voor het jaar 2015

Voor 2015 is het wenselijk dat de volgende maatregelen uit scenario 2 worden uitgevoerd:

- Hoge Wal => Vervangen van de bomen vanwege schimmelinfectie in bodem waardoor bomen worden aangetast. Vervangen plantsoen vanwege vele kale plekken en veel opslag van onkruid en aanvullen/herstellen van half verhard voetpad door plantsoen. Bomen en plantsoen voldoen niet meer aan beeldkwaliteit B. Hiervoor is € 60.000,00 noodzakelijk.

Agendapunt:

- Opstellen landschapsbeleidsplan = > Momenteel is de gemeente actief met leisure landschap. Het is belangrijk om op korte termijn te weten waar kansen en verbeteringen liggen, zodat niet alleen de gemeente zelf, maar ook particulieren richtlijnen hebben voor ontwikkelingen in het buitengebied. Wanneer in 2015 een landschapsbeleidsplan wordt opgesteld, kan vanaf 2016 in de praktijk worden gewerkt conform dit plan. Hiervoor is € 30.000,00 noodzakelijk.

4. Wat mag het kosten?

Uitvoeren Infraplan groen voor het jaar 2015

Voor 2015 is het wenselijk om de maatregelen zoals hierboven onder punt 3.5 staan beschreven uit te voeren. Hiervoor is een eenmalig extra budget gewenst van € 90.000,00, gefinancierd uit de AWR.

Voorstel begroting Infraplan Groen 2015

Onderhoud	Locatie	Benodigd extra eenmalig budget	Financiering
Infraplan groen, onderdeel vervangen	Hoge wal	€ 60.000,00	AWR
Opstellen landschapsbeleidsplan		€ 30.000,00	AWR
TOTAAL EENMALIG EXTRA BUDGET INFRAPLAN 2015		€ 90.000,00	AWR

5. Communicatie en participatie / inspraak

Het Groenstructuurplan heeft afgelopen winter ter inzage gelegen. Op dit moment is communicatie en participatie nog niet van toepassing. Wanneer maatregelen concreet worden, zal communicatie plaatsvinden met burgers.

6. Vervolgtraject besluitvorming

Nadat de raad ingestemd heeft met het voorstel zullen de voorbereidingen worden getroffen om in 2015 de maatregelen uit te voeren zoals genoemd in infraplan 2015. Daarnaast zal gekeken worden of en welke maatregelen noodzakelijk zijn voor 2016. Deze zullen worden meegenomen in de voorjaarsnota voor de begroting 2016.

7. Fatale beslisdatum

Vanuit de Provincie Noord Brabant is een financiële uitwerking voor het groen vereist in het kader van de meerjarenraming 2015-2017. Om hier tijdig aan te kunnen voldoen zou het beheerplan uiterlijk op 23 september in de raad behandeld moeten worden.

Agendapunt:

8. Voorstel

1. Kennisnemen van Beheerplan Openbaar Groen 2015-2025 (d.d. augustus 2014), met uitwerking scenario 2
2. Beschikbaar stellen eenmalig budget van € 90.000,00 voor 2015 ten behoeve van uitvoeren Infraplan Groen, gefinancierd uit de AWR.

burgemeester en wethouders van Goirle

Machteld Rijdsdorp, burgemeester
Michel Tromp, secretaris

Agendapunt:

De raad van de gemeente Goirle;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 12-08-2014;

gelezen het advies van de commissie Ruimte d.d. 03-09-2014;

gelet op de Gemeentewet;

b e s l u i t :

1. Kennisnemen van Beheerplan Openbaar Groen 2015-2025 (d.d. augustus 2014), met uitwerking scenario 2
2. Beschikbaar stellen eenmalig budget van € 90.000,00 voor 2015 ten behoeve van uitvoeren Infraplan Groen, gefinancierd uit de AWR.

Aldus besloten door de raad van de gemeente Goirle in zijn vergadering van 23-09-2014.

, de voorzitter

, de griffier